

Lublin, 27 maja 2020 r.

RIO – I – 430/18/2020

Pan Mariusz Filipiuk
Starosta Bialski
ul. Brzeska 41
21-500 Biała Podlaska

Szanowny Panie Starosto

Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie odpowiadając na pismo złożone 29 kwietnia br. o wydanie opinii w przedmiocie możliwości finansowania przez powiat czynności osoby stwierdzającej zgon i jego przyczyny w myśl art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1473) wyjaśnia co następuje:

Wyrażenie stanowiska w zakresie przedstawionego w Pana piśmie problemu wymaga analizy obowiązujących aktualnie przepisów prawnych regulujących tę kwestię. Problematykę postępowania ze zwłokami osób zmarłych poza zakładami opieki zdrowotnej reguluje ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych i przepisy wykonawcze wydane na ich podstawie, w tym zwłaszcza rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 3 sierpnia 1961 r. w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny (Dz. U. z 1961 r. Nr 39, poz. 202).

Zgodnie z art. 11 tej ustawy, zgon i jego przyczyna powinny być ustalone przez lekarza, leczącego chorego w ostatniej chorobie. W razie zaś niemożności dopełnienia tego warunku, stwierdzenie zgonu i jego przyczyny powinno nastąpić w drodze oględzin, dokonywanych przez innego lekarza. Gdyby i ten warunek nie mógł zostać spełniony, powinność stwierdzenia zgonu przechodzi na inną osobę, powołaną do tej czynności przez właściwego starostę. W dalszej części przepis ten wskazuje, że koszty dojazdu, oględzin i wystawienia świadectwa, a także koszty stanowiące wynagrodzenie lekarza lub inne osoby stwierdzającej zgon nie mogą obciążać rodziny zmarłego. Stosownie zaś do § 9 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 3 sierpnia 1961 r. w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny, to powiat zobowiązany jest do pokrywania kosztów stwierdzenia zgonu.

W opinii Izby zabezpieczenie środków finansowych w budżecie jednostki na cele finansowania przez powiat czynności osoby stwierdzającej zgon i jego przyczyny, powołanej przez starostę, na podstawie art. 11 ust. 1 i 2 ww. ustawy, nie będzie stanowiło naruszenia

wskazanych w piśmie art. 44 ust. 2 oraz art. 216 ust. 2 pkt 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Z powołanych powyżej przepisów, można bowiem wywieść, że to właśnie starosta jest odpowiedzialny za organizację na swoim terenie opieki zdrowotnej i uprawniony do podejmowania koniecznych decyzji porządkowych w przypadku sporów kompetencyjnych co do powinności stwierdzenia zgonu. W miastach na prawach powiatu obowiązki te ciążyą na prezydencie. Wobec powyższego, zdaniem Izby, obowiązek powołania w określonych okolicznościach przez starostę osoby stwierdzającej zgon i jego przyczyny jest zadaniem własnym powiatu i powinno być przez niego finansowane. Na takim stanowisku stoi również konsekwentnie od wielu lat Ministerstwo Zdrowia.

Zdaniem tutejszej Izby dopuszczalne jest zatem dokonanie zmian w uchwale budżetowej powiatu, w celu zabezpieczenia ewentualnych wydatków na finansowanie działalności osoby stwierdzającej zgon i jego przyczyny, powołanej przez starostę na podstawie art. 11 ust. 1 i 2 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

Odnosnie zaś, wskazanych w piśmie wątpliwości dotyczących procedury wyboru oraz ustalania wynagrodzenia osoby stwierdzającej zgon i jego przyczyny informuję, że kwestie te mogą być realizowane na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności dotyczących zawierania umów i ustalania wynagrodzeń.

Jednocześnie informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie, prowadząc działalność informacyjną, instruktażową i szkoleniową przedstawia wyłącznie swoje stanowisko i nie jest upoważniona do wydawania rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach ani do dokonywania wiążącej wykładni przepisów prawa.

Jacek Grządka